

Vergaderjaar 2009–2010

23 490

Ontwerpbesluiten Unie-Verdrage

Nr. 569

¹ Samenstelling:

Leden: De Wit (SP), Van der Staaij (SGP), Arib (PvdA), ondervoorzitter, De Pater-van der Meer (CDA), voorzitter, Çörüz (CDA), Joldersma (CDA), Gerkens (SP), Van Velzen (SP), Van Vroonhoven-Kok (CDA), De Krom (VVD), Azough (GL), Timmer (PvdA), Griffith (VVD), Teeven (VVD), Verdonk (Verdonk), De Roon (PVV), Roemer (SP), Pechtold (D66), Heerts (PvdA), Thieme (PvdD), Kuiken (PvdA), Bouwmeester (PvdA), van Toorenburg (CDA), Anker (CU) en Vacature (CDA).

Plv. leden: Langkamp (SP), Van der Vlies (SGP), Besselink (PvdA), Aasted-Madsen-van Stiphout (CDA), Jager (CDA), Jonker (CDA), Leijten (SP), Ulenbelt (SP), De Vries (CDA), Weekers (VVD), Van Gent (GL), Dijsselbloem (PvdA), Dezentjé Hamming-Bluemink (VVD), van Miltenburg (VVD), Zijlstra (VVD), Fritsma (PVV), Karabulut (SP), Koşer Kaya (D66), Gill'ard (PvdA), Ouwehand (PvdD), Spekman (PvdA), Bouchibti (PvdA), van Haersma Buma (CDA), Slob (CU) en Sterk (CDA).

² Samenstelling:

Leden: Van Beek (VVD), Halsema (GL), Van der Staaij (SGP), De Pater-van der Meer (CDA), Van Bochove (CDA), Gerkens (SP), Sterk (CDA), Leerdam (PvdA), voorzitter, De Krom (VVD), ondervoorzitter, Griffith (VVD), Boelhouwer (PvdA), Algra (CDA), Irrgang (SP), Kalma (PvdA), Schinkelshoek (CDA), Van der Burg (VVD), Brinkman (PVV), Pechtold (D66), Van Raak (SP), Thieme (PvdD), Kuiken (PvdA), Leijten (SP), Heijnen (PvdA), Bilder (CDA) en Anker (CU).

Plv. leden: Teeven (VVD), Azough (GL), Van der Vlies (SGP), Joldersma (CDA), Smilde (CDA), Polderman (SP), Spies (CDA), Wolbert (PvdA), Aptroot (VVD), Zijlstra (VVD), Vermeij (PvdA), Knops (CDA), Van Gerven (SP), Heerts (PvdA), Çörüz (CDA), Remkes (VVD), De Roon (PVV), Van der Ham (D66), Van Bommel (SP), Ouwehand (PvdD), Timmer (PvdA), De Wit (SP), Kraneveldt-van der Veen (PvdA), Van Haersma Buma (CDA), Cramer (CU).

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 17 september 2009

De vaste commissie voor Justitie¹, en de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties², hebben enkele vragen en opmerkingen over de geannoteerde agenda JBZ-Raad van 21 september 2009 (Kamerstuk 23 490, nr. 566). Deze vragen, alsmede de daarop op 16 september 2009 gegeven antwoorden, zijn hieronder afgedrukt.

De voorzitter van de vaste commissie voor Justitie,
De Pater-van der Meer

De voorzitter van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
Leerdam

Adjunct-griffier van de vaste commissie voor Justitie,
Puts

Inhoudsopgave

- I. **Vragen en opmerkingen vanuit de fracties Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie**
Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdA-fractie
Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie
Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie
- II. Reactie van het kabinet

I VRAGEN EN OPMERKINGEN VANUIT DE FRACTIES

Vragen en opmerkingen van de CDA-fractie

Naar aanleiding van het verslag van de informele JBZ Raad d.d. 17 juli 2009

In de informele JBZ-Raad van juni jongstleden is vooruitgekeken naar het komende Stockholmprogramma. De leden van de CDA-fractie komen hierop zeker terug tijdens het algemeen overleg hierover in de Kamer begin oktober, maar willen naar aanleiding van hetgeen de staatssecretaris van Justitie tijdens de informele raad heeft uitgesproken een vraag stellen. Terecht heeft de staatssecretaris prioriteit gesteld bij een gemeenschappelijk Europees asielstelsel en bij de wens te komen tot harmonisatie van de uitvoeringspraktijken in de lidstaten via praktische samenwerking. Specifiek bracht zij daarbij de General Directors' Immigration Services Conference (GDISC), het netwerk van nationale directeuren immigratieorganisaties uit landen van de Europese Unie, onder de aandacht. De leden van de CDA-fractie zijn met de staatssecretaris van Justitie van mening dat, sprekende over praktische samenwerking, specifieke vernoeming naar dit netwerk logisch is omdat inderdaad juist dit netwerk daarin grote meerwaarde kan hebben. Uit de jaarlijkse bijeenkomsten van dit netwerk zijn al veel positieve praktisch inzetbare projecten en uitwisseling van expertise tot stand gekomen. De ondersteuning vanuit de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) in Malta is daar een goed voorbeeld van. Is het waar dat de Europese Commissie, naar aanleiding van een besluit van het European Asylum Support Office (EASO), niet meer bereid zou zijn de activiteiten en de jaarlijkse asielconferentie van GDISC te subsidiëren? Zo ja, deelt u dan de mening dat dit een enorme aderlating is, juist op het vlak van praktische samenwerking, een punt waar Nederland als het gaat om harmonisatie juist zo kien op is? Daarnaast staat GDISC voor meer dan alleen uitwisseling op asiel. Kan het niet langer financieren van de activiteiten van dit netwerk er niet toe leiden dat kennis en ervaring betreffende onderwerpen als reguliere migratie en of illegale migratie onvoldoende kunnen worden uitgewisseld? De leden van de CDA-fractie hebben altijd begrepen dat de bedoeling van het EASO was een praktisch asielagentschap te zijn dat garant staat voor uitwisseling van expertise, dat partners werkend op dit vlak en expertise bijeen brengt en dat ook de staatssecretaris deze mening was toegedaan. Hoe beoordeelt u de huidige ontwikkeling? Ziet u reden tot bijstelling en zo ja, wordt dat dan ook de inzet van de Nederlandse regering in de komende JBZ-Raad?

Deze leden vragen of het waar is dat het project, mede ingezet door de IND, om de inzetbare capaciteit in Malta te vergroten, lijkt te zijn afgevallen voor financiële ondersteuning? Acht u dit, gezien de doelstelling van dit project en de problemen waar Malta voor staat, een logische en verantwoorde gang van zaken? Voortzetting van het project faciliteert

Malta immers in het kunnen ontwikkelen van betere en snellere asielprocedures. Als er inderdaad sprake is van het niet honoreren van financiering van dit project door Brussel, wat zijn dan de mogelijkheden van continuering van het project? Is Nederland eventueel bereid de financiering over te nemen?

Naar aanleiding van de geannoteerde agenda

A-punten:

2a. Diverse Visa-overeenkomsten

De leden van de CDA-fractie vragen wat de achtergrond is van het sluiten van visumvrijstellingsovereenkomsten met deze eilandstaten. Is aan te geven hoeveel personen mogelijkterwijs gebruik zullen gaan maken van die vrijstelling?

2c. «Wijziging van de begroting van C.SIS»

De leden van de CDA-fractie vragen vragen wat thans de verwachtingen zijn inzake de daadwerkelijke implementatie van Schengen-informatisysteem II.

2d. en 2e. Onderhandelingen met Colombia en Macedonië

De aan het woord zijnde leden willen graag weten op welke terreinen de operationele samenwerking met Colombia en Macedonië is gericht. Met welk doel worden de persoonsgegevens uitgewisseld?

2g. «Strategie inzake de volledige rechten van en verbeterde ondersteuning van personen die slachtoffer worden van criminaliteit in de EU»

Deze leden vragen waarom de Europese Commissie het voorstel tot opschorting doet. Op welke manier zal het onderwerp naar verwachting in het Stockholmprogramma gestalte krijgen?

2h. Kinderpornografie op internet

De leden van de CDA-fractie vragen wat het Nederlandse standpunt is over deze aangelegenheid.

2j. Verslag GCO

De aan het woord zijnde leden vragen of er naar aanleiding van de bevindingen in het verslag bepaalde acties wenselijk zijn en of die worden ondernomen.

B-punten:

2. Instelling van een gemeenschappelijk EU-hervestigingsprogramma

De leden van de CDA-fractie willen graag hun waardering en een compliment hiervoor uitspreken, omdat de Nederlandse bijdrage aan de totstandkoming ervan van cruciaal belang was en nog steeds is.

3. Niet-begeleide minderjarigen

De aan het woord zijnde leden vragen of kan worden aangegeven welke nationaliteiten het hier betreft en uit en via welke landen zij naar de EU komen? Geeft de geschetste ontwikkeling aanleiding tot intensivering van de inzet van de Snelle Actieteam (SAT's)?

4. Richtlijn 2004/38/EG betreffende vrij verkeer

De leden van de CDA-fractie merken op dat wordt aangegeven dat de mededeling uitsluitend het standpunt van de Europese Commissie verwoordt en niet noodzakelijkerwijs wordt bevestigd door het Hof van Justitie van de EG. Waarom is de inhoud van de mededeling (klaarblijke-

lijk) niet voorgelegd aan het Hof? Zal dat alsnog gebeuren? Moet niet worden voorkomen dat de Commissie de lidstaten wellicht op een verkeerd spoor zet als later zou blijken dat het Hof toch weer wat anders tegen bepaalde elementen aankijkt?

Voorts vragen deze leden aan welke vormen van bewijs van een duurzame partnerrelatie moet worden gedacht? Welke concrete stappen zijn te verwachten inzake de aanpak van de Europaroute?

De leden van de CDA-fractie ondersteunen de Nederlandse inzet voor een discussie over inburgering in verband met intra-EU-migratie. De Europese Commissie geeft aan dat de Richtlijn uitsluitend vrijwillige inburgering toelaat. Wat zijn de mogelijkheden en welk draagvlak is er om te komen tot verplichtende inburgering en aanpassing van de Richtlijn

Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdA-fractie

A-punten:

2a. Visa

De leden van de PvdA-fractie vragen of er binnen afzienbare tijd nog meer overeenkomsten tot vrijstelling van de visumplicht vallen te verwachten. Op grond van welke criteria wordt getoetst of er met een ander land sprake kan zijn van een vrijstelling voor het aanvragen van een visum?

2c. «Wijziging van de begroting van C.SIS»

De leden van de PvdA-fractie vragen of er nog meer overschrijdingen van het budget zijn te verwachten nu de implementatie van SIS II vertraagd blijft.

2d. en 2e. Onderhandelingen met Colombia en Macedonië

De leden van de PvdA-fractie nemen aan dat met de samenwerking met Colombia en Macedonië er ook sprake zal zijn van het door Nederland verstrekken van vertrouwelijke gegevens aan die landen. Zo ja, hoe kan worden gewaarborgd dat die gegevens in die landen goed worden beschermd tegen misbruik door derden? Ofschoon de leden van de PvdA-fractie de inspanningen tot het herstel van de rechtsstaat in Colombia van harte toejuichen, hebben zij nu toch nog vragen over in hoeverre die rechtsstaat daar nu al toestaat dat er sprake kan zijn van bijvoorbeeld uitwisseling van persoonsgegevens. Kan daarop worden ingegaan?

2g. «Strategie inzake de volledige rechten van en verbeterde ondersteuning van personen die slachtoffer worden van criminaliteit in de EU»

De aan het woord zijnde leden vragen wat er concreet bedoeld wordt met de zinsnede «meer aandacht voor de positie van het slachtoffer in het strafproces» in het Stockholmprogramma.

2h. Kinderpornografie op internet

De leden van de PvdA-fractie vragen wat de verhouding is tussen de inspanningen van de Europese Commissie inzake het bestrijden van kinderporno en de activiteiten van de Raad van Europa op dat gebied. In hoeverre wordt dit beleid op elkaar afgestemd? Deze leden kunnen zich geheel vinden in de aanbeveling om financiële samenwerkingsverbanden op te richten teneinde de opsporing van kinderpornografie te verbeteren. Hoe gaat het kabinet deze oproep concreet uitwerken? Bestaat er binnen de financiële instellingen en autoriteiten voldoende «sense of urgency» om in dit kader samen te werken? Zo ja, waar blijkt dit uit? Zo nee, hoe gaat u dit bewerkstelligen?

B-punten:

2. Instelling van een gemeenschappelijk EU-hervestigingsprogramma

Deelt u de mening van de leden van de PvdA-fractie dat het EU hervestigingsprogramma voor vluchtelingen ter aanvulling dient van reeds bestaande internationale verplichtingen van de EU-lidstaten om asielerzoeken op een zorgvuldige wijze te beoordelen en zo nodig de betrokkenen bescherming te verlenen?

Begrijpen de aan het woord zijnde leden goed dat het EU hervestigingsprogramma behelst dat deelname van de lidstaten aan de hervestigingsprogramma's op vrijwillige basis plaatsvindt? Kan dit punt nader worden toegelicht? Op welke wijze worden de lidstaten gestimuleerd om wel deel te nemen aan de hervestigingsprogramma's?

De leden van de PvdA-fractie willen graag vernemen welke groepen vluchtelingen het kabinet voor ogen heeft waaraan prioriteit zou dienen te worden gegeven in het kader van hervestiging binnen de EU. Kan hierbij bijvoorbeeld worden gedacht aan Iraakse vluchtelingen afkomstig uit Syrië en Jordanië?

3. Niet-begeleide minderjarigen

De leden van de PvdA-fractie vragen wat de inzet van het kabinet zal zijn in het kader van de toenemende stroom alleenstaande minderjarige vreemdelingen.

Vragen en opmerkingen van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie vragen hoe groot nu de behoefte aan een gemeenschappelijk referentiekader was bij het Nederlandse bedrijfsleven en of de behoefte van het bedrijfsleven de enige of belangrijkste maatstaf had moeten zijn. Deze leden betwijfelen ook de mate van de problemen, die met een gemeenschappelijk referentiekader zullen worden opgelost. Graag ontvangen zij een reactie daarop.

Deze leden blijven ongerust en benadrukken nogmaals geen Europees Burgerlijk Wetboek te wensen. De «gereedschapskist» die nu wordt gemaakt, wordt een gemeenschappelijke inspiratiebron voor het wetgevingsproces en kan ook een inspiratiebron voor het Europese Hof van Justitie worden. Denkt de regering niet dat hierdoor de invloed van dit gemeenschappelijk referentiekader toch kan toenemen, ondanks de beperkingen die er op dit

A-punten:

2a.

De leden van de SP-fractie constateren dat met een aantal kleinere staten (onder andere de Bahamas, Barbados, etc.) wordt afgesproken dat hun onderdanen geen visum voor kort verblijf meer nodig hebben. Op grond waarvan wordt hiertoe besloten en welke afwegingen gaan daaraan vooraf? Graag een korte toelichting.

2d. en 2e.

De leden van de SP-fractie constateren dat er toestemming wordt gegeven aan Europol om onderhandelingen te starten met Colombia en Macedonië die moeten leiden tot operationele samenwerking. In hoeverre wordt nu bekeken of de gegevensbescherming in deze landen op orde is en is dat een absolute voorwaarde om op enig moment persoonsgegevens te gaan delen of uit te wisselen?

2h.

Volgens de leden van de SP-fractie is de bestrijding van kinderpornografie en cybercriminaliteit bij uitstek een onderwerp dat grenzen overschrijdt en waar de JBZ-Raad zich vol op moet richten. Er zijn Raadsconclusies over financiële samenwerkingsverbanden en een oproep aan de lidstaten om serieus hiermee aan de slag te gaan, maar erg concreet wordt dit nog niet. Wat is de voortgang in Europese samenwerking op het punt dat financiële instellingen als aanknopingspunt gebruikt gaan worden om tot opsporing van deze strafbare feiten over te gaan? Is er wel voortgang op dit punt en bereidheid onder de lidstaten om dit gezamenlijk aan te pakken?

De leden van de SP-fractie vragen naar de Nederlandse inzet tot nu toe ten aanzien van de problematiek rond de Zuidelijke lidstaten (agendapunt B1), die onevenredig veel illegale migranten op hun grondgebied krijgen vanwege de geografische ligging. Griekenland, Malta en Italië hebben serieuze problemen. Mensenrechtenorganisaties berichten voortdurend over mensenrechtenschendingen, bijvoorbeeld ten aanzien van bootmigranten. Zo is het in Italië al vast beleid migranten per direct terug te sturen naar Libië zonder de mogelijkheid te bieden asiel aan te vragen terwijl Libië het Vluchtelingenverdrag niet heeft ondertekend. Heeft Nederland Italië hier reeds op aangesproken? Ook in Griekenland blijven er problemen. Blijft de inzet van Nederland slechts beperkt tot praktische hulp aan Griekenland, door bijvoorbeeld enkele IND'ers en tolken daarheen te sturen? In hoeverre worden daar de problemen mee opgelost en wat doen andere landen?

De aan het woord zijnde leden constateren dat van alle vluchtelingen die hergevestigd zijn in 2008, slechts 6,7% hergevestigd is in Europa. Deze leden vragen of het Europees hervestigingsprogramma voldoende ambitieus is. Waarom zijn in het verleden vluchtelingen die zijn overgenomen van Malta meegeteld voor het hervestigingsquotum? Bent u bereid in de toekomst helder onderscheid te maken tussen hervestiging en het overnemen van vluchtelingen tussen Europese landen onderling? Zo nee, waarom niet?

De leden van de SP-fractie vragen de regering of er initiatieven van de Europese Commissie of lidstaten zijn om gezamenlijk op te trekken voor wat betreft de mogelijkheden voor opvang in de regio.

B-punten:

3.

De leden van de SP-fractie merken op dat er wordt geconstateerd dat het aantal alleenstaande minderjarige vreemdelingen toeneemt. Dit onderwerp is op de agenda geplaatst, maar aan wat voor soort voorstellen wordt dan gedacht in Europa? Wanneer kan de Kamer de notitie van de staatssecretaris over kinderen in het vreemdelingenrecht verwachten?

Vragen en opmerkingen van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met veel belangstelling kennisgenomen van de brief van de minister en de staatssecretaris van justitie en de minister van binnenlandse zaken en koninkrijksrelaties betreffende de geannoteerde agenda voor de JBZ-Raad d.d. 21 september 2009. Zij hebben hier enkele vragen en opmerkingen bij.

De leden van de VVD-fractie zijn ontevreden over de kwaliteit van de geleverde geannoteerde agenda. Uit de annotaties bij de geagendeerde onderwerpen kan niet worden opgemaakt, uitzonderingen daargelaten, wat de inzet van het kabinet bij de bespreking zal zijn. De leden achten dit kwalijk

en dringen er op aan dat de eerstvolgende geannoteerde agenda wel de inzet van het kabinet zal bevatten.

A-punten:

2c.

De leden van de VVD-fractie zijn ernstig verontrust over de oplopende kosten door de vertraagde implementatie van SIS II. Kan worden aangegeven hoe lang nog wordt doorgegaan met de extra uitgaven voor de implementatie van SIS II? Is het niet goedkoper om het huidige systeem te updaten? Er is verder sprake van een meevaller in de begroting van het SISNET. Deze leden willen graag vernemen waar die meevaller mee te maken heeft.

B-punten:

1.

De leden van de VVD-fractie onderschrijven het belang van de aanpak van de illegale immigratie in de Middellandse Zeeregio. Zij lezen dat de Europese Raad van juni 2009 conclusies heeft aangenomen, waarin een aantal korte termijn maatregelen worden gedefinieerd. Wat is uw reactie op deze conclusies en korte termijn maatregelen? Kunt u bovendien aangeven op welke delen prestatie-indicatoren zijn geformuleerd en wat deze zijn? Kunt u de voortgangsrapportage die u bij de bijeenkomst van de aankomende Raad zult ontvangen, inclusief kabinetsreactie, aan de Kamer doen toekomen?

2.

De leden van de VVD-fractie vernemen graag wat de inzet zal zijn bij de bespreking van de instelling van een gemeenschappelijk EU-hervestigingsprogramma. Hoe verhoudt zich deze hervestiging met de reeds bestaande Nederlandse quota voor uitgenodigde vluchtelingen? De leden van de VVD-fractie benadrukken het belang van het behoud van de nationale bevoegdheden op het gebied van de toelating van vluchtelingen.

3.

De leden van de VVD-fractie zijn verheugd dat de Raad het belang van bijzondere aandacht voor de problematiek omtrent de alleenstaande minderjarige vreemdelingen erkent. worden aangegeven waar door het kabinet op wordt ingezet bij de bespreking?

4.

De leden van de VVD-fractie verzoeken u om nadrukkelijk stil te staan bij de gepubliceerde richtsnoeren van de Europese Commissie en het Europees Parlement inzake de toepassing van Richtlijn 2004/38/EG. Kan uiteengezet worden wat de consequenties van deze richtsnoeren zijn voor Nederland en het Nederlandse toelatingsbeleid? Kan worden aangegeven op welke onderdelen de Nederlandse wetten regelgeving niet voldoet aan de in de Richtlijn gestelde vereisten? Wat zijn de consequenties van de in de richtsnoeren aangegeven mogelijkheden tot het uitzetten van criminele EU-burgers?

Deze leden zijn in het bijzonder geïnteresseerd in de mogelijkheid van «het gebruik van gemeenschapsrecht met geen ander doel dan het omzeilen van nationale toelatingsvoorwaarden» als «rechtsmisbruik» kan worden gekenmerkt. Betekent dit dat de Europa route gedicht kan worden? Kunt u de gevolgen van dit onderdeel van de richtsnoeren nauwgezet uiteenzetten?

COM(2009)322

De leden van de VVD-fractie verzoeken de staatssecretaris nogmaals de Kamer inzage te verschaffen in de evaluatieverslagen van het effect van de Immigration Liaison Officers (ILO)- werkzaamheden opdat de Kamer het voorstel van de Europese Commissie verantwoord in overweging kan nemen.

II REACTIE VAN HET KABINET

T.a.v. de door de CDA-fractie gestelde vragen bij het verslag van de Informele JBZ-Raad (17 juli jl.):

Met referentie aan de vragen inzake GDISC heeft de Europese Commissie op 7 augustus 2009 laten weten, een besluit te hebben genomen over de door de lidstaten ingediende verzoeken voor projecten ter financiering uit het Europees Vluchtelingenfonds (EVF). De Commissie heeft besloten twee GDISC-projecten, te weten de *Temporary Desk on Iraq* en de *European Asylum Curriculum*, te financieren uit het fonds. Deze projecten krijgen hiermee gezamenlijk 36% van het totaal beschikbare budget voor 2009. De overige GDISC-projectvoorstellen ten behoeve van het EVF (waaronder de *GDISC Annual Conference*) zijn buiten de selectie gevallen. Dit ondanks dat deze voorstellen, volgens de Commissie, een hoge waardering hebben gekregen en op zich voldeden aan de selectiecriteria. De reden van de afwijzing was gelegen in de hoge kwaliteit van de andere voorstellen en het beperkt beschikbare budget van het EVF (te weten € 6,77 miljoen). Vooropgesteld dat de Commissie hier een zelfstandige beslissingsbevoegdheid heeft, waar ik niet in kan of wil treden, betreur ik enerzijds het besluit om de GDISC projectvoorstellen, zoals de *Annual Conference* niet te financieren. Overigens is vanwege het belang van de genoemde conferentie door het GDISC-netwerk besloten deze wel doorgang te laten vinden. Anderzijds juich ik het toe dat ruim een derde van het EVF-budget wordt besteed aan GDISC-projecten. Het is niet mogelijk, dat aan dit besluit van de Commissie, zoals de CDA-fractie stelt, een besluit van de European Asylum Support Office (EASO) ten grondslag ligt, aangezien het EASO nog niet bestaat.

Met referentie aan de vragen inzake het EASO wordt opgemerkt dat het kabinet immer ten volle de oprichting van het EASO ondersteunt. In onze visie stimuleert verdere samenwerking op operationeel niveau tussen de lidstaten bottom-up harmonisatie en brengt praktische samenwerking de beoogde uniforme asielprocedure naderbij.

Onder verwijzing naar het vigerende BNC-fiche, krijgt dit agentschap conform de thans voorliggende ontwerpverordening drie hoofdtaken:

1. ondersteuning van de praktische samenwerking op asielgebied;
2. ondersteuning van lidstaten met buitengewone druk op hun asielsysteem;
3. bijdragen aan de toepassing van het Gemeenschappelijk Europees Asielsysteem.

Wij hebben er voorts alle vertrouwen in dat de asielenkennis en -ervaring opgedaan in het GDISC-netwerk, op zal gaan in het EASO. Over een soepele overgang zullen binnenkort nadere praktische afspraken worden gemaakt. En als gezegd, speelt ook de Temporary Desk Iraq als een zgn. «*forerunner*» voor de EASO een belangrijke rol. In dit verband wordt dan ook het besluit van de Commissie om het EVF-projectvoorstel inzake TDI goed te keuren en ter hoogte van € 1 200 000,- te financieren zeer gewaardeerd/

Met referentie aan de vragen inzake het project te Malta wordt opgemerkt dat het besluit van de Commissie om het GDISC-project *on Particular Pressures* in Malta niet te honoreren wordt betreurd. Zoals al opgemerkt heeft

de Commissie hier een zelfstandige beslissingsbevoegdheid. Nu het project in oktober 2009 wordt afgerond en de financiële consequenties van het besluit van de Europese Commissie zijn te overzien, hebben het Verenigd Koninkrijk en Nederland besloten de kosten gezamenlijk te dragen.

T.a.v. de door de CDA-, PvdA- en SP-fracties gestelde vragen bij het agendapunt 2a (visa-overeenkomsten) van de geannoteerde agenda:

Met referentie aan de vragen van de CDA-, PvdA- en SP-fracties over dit onderwerp het volgende. Verordening (EG) nr. 539/2001, inhoudende de lijst van derde landen waarvan de onderdanen bij overschrijding van de buitengrenzen in het bezit moeten zijn van een visum (negatieve lijst) en de lijst van derde landen waarvan de onderdanen van deze plicht zijn vrijgesteld (positieve lijst), wordt periodiek herzien teneinde een actuele samenstelling van de lijst te waarborgen.

De vaststelling van de derde landen waarvan de onderdanen aan de visumplicht zijn onderwerpen en van die waarvan de onderdanen van die plicht zijn vrijgesteld, geschiedt aan de hand van een beoordeling van een aantal criteria die in het bijzonder verband houden met illegale immigratie, openbare orde en veiligheid en de externe betrekkingen van de Unie met de derde landen, waarbij tevens rekening wordt gehouden met implicaties van de regionale samenhang en de wederkerigheid.

Reeds bij verordening 1932/2006 (aangenomen op 20 december 2006) is besloten de zes eilandstaten over te hevelen naar de positieve lijst. Om, in het kader van wederkerigheid, te waarborgen dat deze eilandstaten op hun beurt de onderdanen van de lidstaten eveneens vrij zouden stellen van de visumplicht is besloten dat de eilandstaten pas daadwerkelijk visumvrij zouden worden wanneer daartoe overeenkomsten tussen de eilandstaten en de EU zouden worden afgesloten. Op 28 mei jl. zijn deze overeenkomsten tussen de EU en de eilandstaten ondertekend.

In aanloop naar het voorstel dat leidde tot visumliberalisatie van de zes eilandstaten, heeft de Europese Commissie onderzoek gedaan. Daarbij heeft zij vastgesteld dat de onderwerping van onderdanen van deze landen aan de visumplicht niet gebaseerd was op statistieken of andere gegevens die zouden kunnen bevestigen dat de betrokken landen een risico vormden uit het oogpunt van illegale immigratie en de openbare orde. Dit resultaat werd onderschreven door ervaringen in andere niet-Schengen-landen. Het behoud van de visumplicht leek evenmin te rechtvaardigen op grond van de regionale coherentie of de internationale betrekkingen van de Unie. Voorts bestond er nog een praktische overweging. Door deze wijziging kon tevens een einde worden gemaakt aan de praktische problemen die deze landen kenden doordat er ofwel geen enkel consulaat van een lidstaat was (in vier van deze landen), ofwel slechts een consulaat van één lidstaat (in de andere twee landen).

Het huidige aantal visumaanvragen van burgers van de verschillende microstaten is minimaal en liep in 2008 van ongeveer 10 tot 200 visa voor Nederland op jaarbasis.

T.a.v. de door de CDA-, PvdA- en VVD-fracties gestelde vraag bij het agendapunt 2c (wijziging begroting C.SIS) van de geannoteerde agenda:

Met referentie aan de vragen van de CDA-fractie over dit onderwerp het volgende. Volgens de huidige planning zal SIS-II het vierde kwartaal van 2011 worden opgeleverd.

Met referentie aan de vragen van de PvdA-fractie over dit onderwerp het volgende. Uitgaande van de genoemde oplevering bedraagt de kostenoverschrijding € 6 900 000. Dit bedrag is nodig om het Nationale Systeem (N-SIS-II) langer te testen, te ontwikkelen en aan te passen aan het Centrale Systeem (C.SIS-II). De totale kosten voor de ontwikkeling van N-SIS-II bedragen daardoor € 20 900.00. Dit bedrag is inclusief de genoemde meerkosten van € 6 900 000.

Met referentie aan de vragen van de VVD-fractie over dit onderwerp het volgende. Het is niet goedkoper om het huidige systeem te updaten, omdat het stopzetten van SIS-II extra kosten met zich mee zal brengen als gevolg van reeds aangegane verplichtingen.

Op een tweetal momenten (mijlpalen) wordt door de JBZ-Raad bezien of het updaten van het huidige systeem wenselijker is. Dit zal zijn in het vierde kwartaal van 2009 en het vierde kwartaal van 2010. Bij deze mijlpalen wordt het SIS-II systeem getest, waarbij gekeken wordt of het gedurende een aantal dagen onder operationele omstandigheden stabiel en betrouwbaar functioneert. Afhankelijk van de testresultaten besluit de Raad om door te gaan met de ontwikkeling van SIS-II of met een geupdate versie van het huidige systeem.

De meevaller in de begroting van SISNET heeft te maken met een aanpassing van de planning waardoor de overlap van het oude netwerk en het nieuwe netwerk zeer kort was. Het positieve begrotingsresultaat komt overeen met de besparingen die door het voltooien van de NewSISNET migratie op 27 oktober 2008 in plaats van de contractuele datum 4 mei 2008 zijn ontstaan. Hierdoor is de periode waarin twee netwerken tegelijkertijd betaald moesten worden, gereduceerd van 6½ maand tot ½ maand. De kosten van het beheer van de netwerken zijn daardoor lager uitgevallen dan begroot voor 2009 (contributie). Er zal € 1 841 685,- minder worden uitgegeven in 2009 dan is begroot. Nederland zal met zijn aandeel van 4,69% ongeveer € 86 375,- aan contributie terugontvangen.

U wordt overigens op korte termijn per brief geïnformeerd over de ontwikkelingen met betrekking tot SIS-II.

T.a.v. de door de CDA-, PvdA- en SP-fracties gestelde vragen bij de agendapunten 2d en 2e (onderhandelingen met Colombia en Macedonië) van de geannoteerde agenda:

Met referentie aan de vragen van de CDA-fractie over dit onderwerp het volgende. De operationele overeenkomsten tussen Europol en Colombia en Europol en Macedonië zullen beiden betrekking hebben op de vormen van criminaliteit die binnen het mandaat van Europol vallen op het moment dat de overeenkomsten in werking treden. Met de inwerkingtreding van het Europol Raadsbesluit per 1 januari 2010 mag Europol zich met alle vormen van zware criminaliteit, die twee of meer lidstaten raakt, bezighouden. In artikel 18 lid 1 van de Europol Conventie (artikel 23 lid 6 Europol Raadsbesluit) is vastgelegd dat persoonsgegevens mogen worden uitgewisseld wanneer dit noodzakelijk is in bepaalde zaken met het doel het voorkomen of bestrijden van criminaliteit waarvoor Europol bevoegd is.

Met referentie aan de vragen van de PvdA- en SP-fracties over dit onderwerp het volgende. Het Gemeenschappelijk Controle Orgaan van Europol (GCO) heeft het niveau van gegevensbescherming in Colombia beoordeeld op basis van een rapport opgesteld door Europol naar aanleiding van een studiebezoek in Colombia naar de wetgeving en de administratieve praktijk met betrekking tot gegevensbescherming, zoals dat is geregeld in het Raadsbesluit van 27 maart 2000 betreffende de autorisatie van directeur

Europol om onderhandelingen te starten voor het sluiten van overeenkomsten met derde landen en organisaties. Het GCO heeft vastgesteld dat het recht van gegevensbescherming in Colombia wordt erkend en is vastgelegd in verschillende wetgevingen inclusief het verzamelen en verwerken van intelligence. Colombia en de EU delen dezelfde fundamentele databeschermingsprincipes. Op advies van het GCO dient tijdens de onderhandelingen aandacht te worden gegeven aan de rechten van het individu en dient duidelijkheid te worden verkregen wie onafhankelijk en met voldoende bevoegdheden en middelen toezicht houdt op het centrale contactpunt van de Colombiaanse politie. Nederland zal erop toezien dat daarover duidelijkheid wordt verkregen en zal pas kunnen instemmen met het sluiten van een operationele overeenkomst zodra deze duidelijkheid is geboden.

Zodra een operationele overeenkomst tussen Europol en Colombia is gesloten, geldt dat de Nederlandse informatie verstrekt aan Europol, enkel door Europol aan Colombia mag worden verstrekt na goedkeuring van Nederland, zoals vastgelegd in artikel 8 lid 4 van de Europol Conventie (artikel 24 Europol Raadsbesluit). Daarnaast zijn in artikel 17 Europol Conventie (artikel 19 Europol Raadsbesluit) regels geformuleerd ten aanzien van het gebruik van gegevens door Europol. Bij de onderhandelingen zal gebruikt worden gemaakt van een model overeenkomst, waarin standaard een bepaling is opgenomen dat de gegevens verstrekt door Europol aan het derde land niet mogen worden doorgestuurd naar andere derde landen of organisaties.

T.a.v. de door de CDA- en PvdA-fracties gestelde vragen bij het agendapunt 2g (strategie slachtoffers criminaliteit) van de geannoteerde agenda:

Met referentie aan de vragen van de CDA-fractie over dit onderwerp het volgende. De Commissie heeft aangegeven met een initiatief tot wijziging van het kaderbesluit over de positie van het slachtoffer in het strafproces (2001/220/JBZ) te willen wachten. De Commissie geeft er de voorkeur aan eerst zorgvuldig het huidige kaderbesluit te evalueren voordat besloten wordt over de verdere stappen.

Met referentie aan de vragen van de PvdA-fractie over dit onderwerp het volgende. In de ontwerp-Raadsconclusies wordt opgeroepen om in het Stockholm Programma aandacht te besteden aan een strategie ter versterking van de rechten van personen die slachtoffer zijn van een strafbaar feit. Dit op basis van de richtsnoeren van de strategie. Voor de precieze vormgeving daarvan moet het ontwerp voor het Stockholm Programma worden afgewacht.

T.a.v. de door de CDA-, PvdA- en SP-fracties gestelde vraag bij het agendapunt 2h (kinderpornografie op internet) van de geannoteerde agenda:

Met referentie aan de vraag van de CDA-fractie over dit onderwerp het volgende.

De JBZ -Raadsconclusies over de Europese financiële coalitie die deze maand worden voorbereid, ondersteunen wij. Met succes hebben wij het punt van de nieuwe opkomende betalingssystemen, waar de «traditionele» financiële instellingen controle over hebben, laten inbrengen in die JBZ-Raadsconclusies. Onze amendementen terzake zijn overgenomen. Onze steun aan de Europese financiële coalitie zal niet alleen bij woorden blijven. Eind september zullen onze medewerkers mee gaan doen in de rechtshandhavingwerkgroep van deze door het Verenigd Koninkrijk geleide coalitie.

Met referentie aan de vragen van de PvdA-fractie over dit onderwerp het volgende. Een sterk internationaal regelgevend kader voor de aanpak van cybercrime is nodig. Dat is er in de vorm van het cybercrimeverdrag van de Raad van Europa en het aanvullend verdrag over de aanpak van seksuele exploitatie en misbruik van kinderen (Verdrag van Lanzarote). De EU-lidstaten worden opgeroepen die verdragen te ratificeren. De uitgangspunten moeten verder consequent door lidstaten en de Unie worden ingebracht in gesprekken met derde landen. Alleen als aanvullend op het bestaande kader van de Raad van Europa nog onduidelijkheid is, zou de EU met aanvullende regels kunnen komen. Een voorbeeld daarvan is de regeling rond grensoverschrijdende opsporing, bijvoorbeeld bij het doen van netwerkzoekingen aan computers.

Met referentie aan de vragen van de SP-fractie over dit onderwerp het volgende. De Europese financiële coalitie is naar Amerikaanse voorbeeld opgericht en wordt financieel ondersteund door de Europese Commissie, het Verenigd Koninkrijk en enkele private partijen waaronder Visa en Microsoft. Van de EU-lidstaten zijn vooral Frankrijk en Italië al deelnemer. De Europese financiële coalitie wil:

- Een flexibele en dynamische coalitie van stakeholders ontwikkelen;
- Partnerschap tussen de stakeholders ontwikkelen onder leiding van rechtshandhavende instanties;
- Concrete samenwerking tussen stakeholders op gang brengen gericht op het opsporen en helpen van slachtoffers, opsporen en vervolgen van daders en op het opwerpen van barrières om financiële dienstverlening te gebruiken bij seksueel misbruik van kinderen.

De Europese financiële coalitie wordt geleid door een stuurgroep waarvan het Verenigd Koninkrijk het voorzitterschap heeft. Daarnaast zijn er vijf werkgroepen actief. Tot september 2010 worden in deze werkgroepen *best practices* verzameld en ontwikkeld en concrete acties voorbereid. Vanaf september 2010 wil de Europese financiële coalitie volledig operationeel zijn in de zin dat dan slachtoffers worden geholpen, daders worden vervolgd, het circuleren van afbeeldingen wordt verminderd en er veel concrete samenwerking tussen stakeholders bestaat.

T.a.v. de door de CDA-fractie gestelde vraag bij het agendapunten 2j (verslag GCO) van de geannoteerde agenda:

Het GCO heeft naar aanleiding van zijn bevindingen een werkprogramma voor 2010 aangenomen. Dat zal worden opgenomen in het totale werkprogramma van Eurojust voor 2010. Het GCO heeft bovendien in juni dit jaar zijn interne reglement van orde aangepast om dit in overeenstemming met artikel 23 van het gewijzigde Eurojustbesluit te brengen.

T.a.v. de door de SP- en VVD-fracties gestelde vragen bij het agendapunt B1 (follow-up ER-conclusies) van de geannoteerde agenda:

Met referentie aan de vragen van de SP over dit onderwerp het volgende. In de Europese Raad van 18 en 19 juni jl. en de Informele JBZ-Raad van juli jl. is de aanpak van bovenstaande illegale immigratie in de Middellandse Zeeregio aan de orde geweest. De lidstaten hebben een discussie gevoerd over de problematiek en over de vraag op welke manier de Unie solidariteit kan betrachten met de lidstaten rond de Middellandse Zee. Zoals bekend heeft de Europese Raad hierover conclusies aangenomen, waarin maatregelen zijn benoemd, die door Nederland wordt ondersteund.

Daarnaast draagt Nederland ook op verschillende manieren bij aan het waarborgen van een humanitaire behandeling van migranten die op zee worden aangetroffen. Nederland zet zich in voor het realiseren van richtlijnen voor FRONTEX-operaties op zee, opdat de verantwoordelijkheden van lidstaten inzake interceptie, redding en ontscheping van migranten,

voor eenieder duidelijk zijn. Verder heeft Nederland ervoor gepleit om meer financiële middelen binnen de begroting van FRONTEX vrij te maken voor trainingen aan grenswachters op het gebied van asielrecht en mensenrechten. Dit heeft geresulteerd in een aanzienlijke verhoging van het budget voor dergelijke trainingen. Tot slot draagt Nederland, samen met het VK, bij aan capaciteitsopbouw, onder meer in Malta. In dit land wordt in GDISC-verband een project uitgevoerd dat ziet op het verlenen van praktische assistentie bij het verwerken van de asielaanvragen. Zo wordt Malta door Nederlandse experts onder meer geassisteerd bij het verlenen van medisch advies, leeftijdsbepaling, taalanalyse, terugkeer en documentenonderzoek.

In de brief van de Staatssecretaris van Justitie aan de Voorzitter van de Eerste Kamer van 31 augustus jl. heeft zij haar positie ten aanzien van Griekenland aangegeven. Een afschrift van de brief is aan uw Kamer gezonden (kenmerk: 2009D40484). In de brief is uiteengezet waarom wordt vastgehouden aan het interstatelijke vertrouwensbeginsel ten opzichte van Griekenland en is ingegaan op de wijze waarop Griekenland kan worden ondersteund. De Europese Commissie volgt actief de ontwikkelingen in Griekenland en spant zich in dat de Griekse asielprocedure -voor zover nodig- in overeenstemming met de afgesproken Europese normen zal worden gebracht. Lidstaten van de Europese Unie, zoals Nederland, kunnen de Europese Unie en Griekenland in dit proces ondersteunen. Nederland probeert dit zo veel mogelijk te doen in bilaterale contacten, onder andere met Griekenland.

In dit verband wordt verwezen naar de beantwoording van de schriftelijke vragen van het lid Azough die uw Kamer spoedig zult ontvangen. Nederland ziet de voorliggende Mededeling als een belangrijke eerste stap in de goede richting. Nederland hoopt dat het voorgestelde programma leidt tot verhoging van het aantal vluchtelingen dat door de EU wordt hervestigd. De overname uit Malta in 2005 betrof een eenmalige overname. In de toekomst zal nauwgezet onderscheid worden gemaakt tussen hervestiging (vanuit derdelanden) en relocatie (intra-EU), zoals de Mededeling reeds terecht doet.

De EU-lidstaten zijn in afwachting van een evaluatie van de Europese Commissie met betrekking tot de huidige initiatieven op het terrein van «bescherming in de regio». Deze is nu voorzien voor eind 2009. In de Mededeling Beleidsplan Asiel werd gesproken over regionale meerjarige actieplannen voor bescherming in de regio. De nadere uitwerking hiervan is mede gekoppeld aan de resultaten van genoemde evaluatie.

Met referentie aan de vragen van de VVD-fractie over dit onderwerp het volgende. Met referentie aan de vraag inzake de conclusies inzake illegale migratie, zoals op 18–19 juni 2009 aangenomen door de Europese Raad (ER), waarin (onder meer) een aantal concrete maatregelen voor de korte termijn wordt gedefinieerd, het volgende. Nederland onderschrijft deze conclusies en meent dat de maatregelen, die op de korte (en op de lange) termijn worden genomen, binnen het raamwerk van de Totaalaanpak voor Migratie dienen te passen en in lijn dienen te zijn met het Europese Pact voor Immigratie en Asiel, zoals dat onder het Frans Voorzitterschap is gesloten in 2008.

Bij verschillende van de genoemde korte termijnmaatregelen heeft Nederland een actieve rol. Zo is onder Nederlands initiatief de voorloper van het European Asylum Support Office (EASO), de Temporary Desk Iraq (TDI) in Brussel opgericht, waar thans naast Nederland, ook het Verenigd Koninkrijk, Duitsland en België in nauwe betrokkenheid via detacheringen van medewerkers bijdragen aan het realiseren van verdere praktische samenwerking op het terrein van asiel ten aanzien van specifiek Irak. De kennis

en kunde die TDI thans verzamelt kan EASO te zijner tijd een springplank verschaffen om snel de praktische samenwerking tussen de lidstaten structureel te ondersteunen en verder te brengen naar een situatie van geharmoniseerde uitvoering.

Voorts geldt, zoals de Kamer bekend, de bestrijding van mensenhandel en mensensmokkel, als één van de prioriteiten van dit kabinet en heeft Nederland ruime ervaring waar het gaat om terugkeervluchten welke in gezamenlijk verband met andere lidstaten worden uitgevoerd. Ten aanzien van het *pilot project* Malta dat in de conclusies wordt genoemd, benadrukt Nederland dat de activiteiten op het gebied van intra EU-relokatie vooralsnog op vrijwillige basis dienen plaats te vinden.

Tot slot ondersteunt Nederland buiten genoemde pilot, gezamenlijk met het Verenigd Koninkrijk, Malta met het project *Particular Pressures* dat ziet op praktische ondersteuning waarbij van juli t/m oktober 2009 praktische bijstand wordt verleend aan Malta op het terrein van documentonderzoek, taalanalyses, leeftijdsonderzoek, facilitering van het terugkeerproces en assistentie op het gebied van medische advisering.

De discussie over de aanpak van illegale migratie wordt voortgezet onder het huidige Zweedse Voorzitterschap. Tijdens de a.s. JBZ-Raad presenteert de Europese Commissie een voortgangsrapport. De Europese Raad bespreekt in oktober 2009 de follow-up van de ER-conclusies van juni 2009 op basis van een rapport van de Commissie. De Kamer zal op de gebruikelijke wijze terzake nader worden geïnformeerd.

T.a.v. de door de PvdA- en VVD-fracties gestelde vragen bij het agendapunt B2 (EU-hervestiging) van de geannoteerde agenda:

Met referentie aan de vragen van de PvdA over dit onderwerp het volgende. Hervestiging is op dit moment aanvullend op ons nationale asielstelsel. De huidige beoordeling van asielverzoeken zal derhalve worden voortgezet. Deelname aan het voorgestelde EU-hervestigingsprogramma geschiedt op vrijwillige basis. Deelname door niet-hervestigingslidstaten wordt gestimuleerd door de financiële tegemoetkomingen die zullen worden gefinancierd uit het Europees Vluchtelingenfonds. Voorts wordt deelname gestimuleerd door de afstemming die over het programma plaatsvindt op EU-niveau, de stimulering van praktische samenwerking, coördinatie en informatie-uitwisseling via het op te richten Europees Ondersteuningsbureau voor Asielzaken (EASO). Tot slot voorziet de Mededeling in een tussentijdse en eindevaluatie van het programma.

Gezien de EU-Raadsconclusies ten aanzien van de hervestiging van 10 000 Iraakse vluchtelingen ligt het voor de hand in 2010 in ieder geval Iraakse vluchtelingen uit Syrië en/of Jordanië te hervestigen. De verdere prioriteiten dienen nader te worden bepaald.

Met referentie aan de vragen van de VVD-fractie over dit onderwerp het volgende. Nederland ziet de Mededeling als een belangrijke eerste stap en zal de Mededeling dan ook positief ontvangen. Vooralsnog blijft het Nederlandse quotum voor uitgenodigde vluchtelingen ongewijzigd. Nederland zal jaarlijks bepalen welk aandeel van de gemiddeld 500 hervestigde vluchtelingen behoren tot de jaarlijkse EU prioriteiten. Hervestiging laat onverlet de nationale bevoegdheden op het gebied van toelating van vluchtelingen. Deelname aan het EU-hervestigingsprogramma is vrijwillig. Binnenkort ontvangt u als te doen gebruikelijk een BNC-fiche over dit voorstel.

T.a.v. de door de CDA-, PvdA-, SP- en VVD-fracties gestelde vragen bij het agendapunt B3 (niet-begeleide minderjarigen) van de geannoteerde agenda:

Met referentie aan de vragen van de CDA-fractie over dit onderwerp het volgende. In 2008 bedroeg de instroom van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv) ca. 725, dit is ca. 5% van de totale asielinstroom. De instroom van amv's tot met augustus 2009 bedroeg ca. 675, dit is ca. 7% van de totale asielinstroom. De Nederlandse top drie instroom van amv's komt respectievelijk uit Somalië, Afghanistan en Irak. Bijna een kwart van de instroom van Afghaanse vreemdelingen bestaat uit alleenstaande minderjarigen. Het Snelle Actieteam in Nigeria (SAT) is tot dusver ingezet om de reis van minderjarige vreemdelingen naar Nederland die het risico liepen op uitbuiting, via de luchthavens te beperken. Mede afhankelijk van de reisroutes die de vreemdelingen uit Somalië, Afghanistan en Irak afleggen, wordt bepaald of de inzet van een SAT tot een gewenst effect zou kunnen leiden.

Met referentie aan de vragen van de PvdA-, SP- en VVD-fracties over dit onderwerp het volgende. Het belang van het kind vormt een essentieel uitgangspunt in de beslissingen die over minderjarigen worden genomen, evenals als de inzet om misbruik van de kwetsbare positie van kinderen en toelatingsprocedures te voorkomen. Hierbij geldt dat minderjarigen het recht hebben om bij hun ouders op te groeien tenzij dit in strijd is met het belang van het kind. Nederland acht in dit kader Europese samenwerking van groot belang. Een gezamenlijk Europese aanpak zal gericht moeten zijn op preventie, bescherming tegen misbruik en mensenhandel, terugkeer en reïntegratie van alleenstaande minderjarige vreemdelingen. In samenhang hiermee is het Nederlandse amv-beleid gericht op het snel en volledig bieden van duidelijkheid over de toelating, zodat terugkeer wordt bevorderd en een illegaal bestaan van kinderen en jongvolwassenen in Nederland of elders in Europa wordt voorkomen. Nederland acht het van belang dat een gezamenlijke Europese aanpak naast de ontwikkeling van gezamenlijk beleid ook vorm krijgt in praktische samenwerking. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan praktische samenwerking op het gebied van terugkeer, maar ook aan het gezamenlijk realiseren van adequate opvang in de landen van herkomst. Ik wijs u voorts op de herijking van het beleid voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv) die momenteel in opdracht van de Staatssecretaris van Justitie wordt uitgevoerd. Tegelijkertijd wordt ook gekeken naar de positie van kinderen in het vreemdelingenbeleid in het algemeen. De Tweede Kamer wordt in het najaar van 2009 geïnformeerd over de uitkomsten van beide trajecten.

T.a.v. de door de CDA- en VVD-fracties gestelde vragen bij het agendapunt B4 (Richtlijn vrij verkeer) van de geannoteerde agenda:

Met referentie aan de vragen van de CDA-fractie over dit onderwerp het volgende. De bevoegdheden van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen (het Hof) zijn omschreven in artikelen 220 tot en met 245 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap. Hieruit blijkt dat het Hof slechts kan treden in de wettigheid of de rechtmatigheid van primaire of secundaire regelgeving of beleid wanneer een van de geprivilegieerde procespartijen (lidstaten, het Europees Parlement, de Raad en de Commissie) een beroep instelt wegens onbevoegdheid, schending van wezenlijke vormvoorschriften, schending van de verdragen of uitvoeringsregelingen of misbruik van bevoegdheid.

In onderhavig geval had een van de genoemde procespartijen dus beroep kunnen instellen tegen de vorm waarin de richtsnoeren zijn vervat of tegen de wijze van totstandkoming. Het Hof kan echter zonder een concrete context niet treden in de inhoud van de richtsnoeren. De vraag of onder «rechtsmisbruik» van artikel 35 van Richtlijn 2004/38/EG ook het door de Commissie beschreven gebruik van gemeenschapsrecht «met als

enig doel zich bij hun terugkeer in de lidstaat van herkomst te kunnen onttrekken aan de nationale wetgeving die hun familiehereniging heeft belemmerd» kan worden geschaard, kan dus niet op voorhand door het Hof beantwoord worden. De Commissie merkt hierover in de richtsnoeren op pagina 2 op: «De richtsnoeren bevatten het standpunt van de Commissie en laten de huidige en toekomstige rechtspraak van het Hof van Justitie onverlet.»

Om deze reden zijn wij voornemens om jurisprudentie uit te lokken op dit terrein en zodoende een bevestiging te krijgen van de ook door Nederland voorgestane invulling van het begrip «rechtsmisbruik». Hiertoe zal de IND zaken selecteren waarbij formeel aan de voorwaarden voor toelating onder toepassing van gemeenschapsrecht wordt voldaan, maar toch duidelijk is dat dit met geen ander doel is gebeurd dan om nationale toelatingsvoorwaarden te omzeilen.

Het bewijs van een duurzame relatie is ook in uw Kamer ter sprake gekomen tijdens het spoeddebat op 27 januari jl. betreffende de «Europa-route». Bij die gelegenheid heeft de Staatssecretaris van Justitie een toelichting gegeven op de wijziging van de Vreemdelingencirculaire 2000, WBV 2009/1, waarin is opgenomen dat de duurzaamheid van de relatie in ieder geval wordt aangenomen indien met deugdelijk bewijs kan worden aangetoond dat de ongehuwde partner en de EU-EER-onderdaan of onderdaan van Zwitserland, die gebruik maakt van zijn recht op vrij verkeer, reeds gedurende een termijn van zes maanden een gezamenlijke huishouding voeren dan wel (recentelijk) hebben gevoerd of indien uit de relatie een kind is geboren. Om aan te tonen dat sprake is of is geweest van het voeren van een gezamenlijke huishouding, oftewel samenwoning, buiten Nederland valt te denken aan het overleggen van een bewijs van inschrijving in een gemeentelijke administratie, huurcontracten of afschriften van rekeningen op beider naam. Als bewijs om aan te tonen dat de ongehuwde partners in Nederland samenwonen dan wel (recentelijk) hebben samengewoond wordt een inschrijving in de GBA op hetzelfde adres verlangd. Om aan te tonen dat uit de relatie een kind is geboren dient een geboorteakte te worden overgelegd.

Voor wat betreft de concrete aanpak van de Europaroute (het gebruik van gemeenschapsrecht door gezinsmigranten uit derde landen) verwijzen wij naar het eerdere antwoord op uw vraag over de richtsnoeren van de Europese Commissie, die mede over dit onderwerp handelden. De Europese Commissie bevestigt de Nederlandse lezing van de Richtlijn waarbij niet alleen sprake kan zijn van rechtsmisbruik en fraude indien er bijvoorbeeld sprake is van documentfraude of een schijnhuwelijk, maar ook indien formeel aan alle voorwaarden wordt voldaan, maar toch uit de omstandigheden valt af te leiden dat het gemeenschapsrecht uitsluitend gebruikt wordt om nationale toelatingsvoorwaarden te omzeilen. Wij hebben de IND verzocht zaken te selecteren waarin hiervan sprake lijkt en in deze zaken daadwerkelijk een verblijfsvergunning aan het gezinslid uit een derde land te weigeren. Indien de betrokken vreemdelingen hiertegen bezwaar maken en in beroep gaan, kan op deze wijze uiteindelijk ook jurisprudentie (van het Hof van Justitie) worden verkregen.

Zoals aangegeven in de beantwoording van de Kamervragen van de leden de Krom, Dezentjé, Hamming-Bluemink, en Zijlstra (allen VVD) betreffende de verplichte taaltoets van de VU (2009Z12 369, ingezonden 25 juni 2009), alsmede de kamervragen van de leden Karabulut en Ulenbelt (beiden SP) over Polen in Nederland (2009Z37 226, ingezonden 3 juli 2009) zal de Minister voor Wonen, Wijken en Integratie met collega's uit andere Europese landen spreken over de mogelijkheden binnen de Europese verdragen om inburgering voor deze doelgroep een meer verplichtend karakter te geven. Hiermee wordt nadrukkelijk beoogd het noodzakelijke

draagvlak voor eventuele mogelijkheden voor aanpassing van deze richtlijn te verkennen.

Met referentie aan de vragen van de VVD-fractie over dit onderwerp het volgende. De Mededeling van de Commissie betreffende de richtsnoeren voor «een betere omzetting en toepassing van Richtlijn 2004/38/EG» is om de lidstaten en burgers informatie te geven en bijstand te verlenen bij de toepassing van de richtlijn. De richtsnoeren hebben dus als zodanig geen gevolg voor wet- of regelgeving. Wel heb ik in de richtsnoeren de steun gevonden voor de door Nederland voorgestane aanpak van rechtsmisbruik (gebruikmaking van gemeenschapsrecht met geen ander doel dan om nationale toelatingsvoorwaarden te omzeilen) en het openbare orde beleid (waarbij ook veelvuldig gepleegde lichte feiten tot het oordeel kunnen leiden dat er sprake is van «actuele, werkelijke en voldoende ernstige bedreiging» in de zin van Richtlijn 2004/38/EG).

Voor zover de Europese Commissie zich een oordeel heeft gevormd over de toepassing van Richtlijn 2004/38/EG in de lidstaten, heeft zij dit verwoord in het Verslag van 10 december 2008 (COM(2008)840). De algemene conclusie hierin was dat de omzetting «teleurstellend» was. Het Verslag had niet tot doel de omzetting in bepaalde lidstaten te bekritisseren. Zoals ik in mijn brief van 26 januari 2009 over dit onderwerp heb aangegeven¹, ga ik er daarom nog steeds vanuit dat Nederland de richtlijn correct in Nederlands recht heeft omgezet.

Om begripsverwarring te voorkomen willen wij nogmaals benadrukken dat het gebruik van gemeenschapsrecht door gezinsleden uit derde landen (veelal aangemerkt als «Europaroute») niets anders is dan het gebruik van de uitwerking van het vrije verkeer van personen waartoe wij binnen de Europese Unie besloten hebben. Van het «dichten» van een gat kan dus geen sprake zijn.

Gebleken is dat van het recht op vrij verkeer in sommige gevallen misbruik wordt gemaakt. Dat is bijvoorbeeld het geval wanneer een Nederlander niet aan de voorwaarden voor gezinsvorming met zijn partner uit een derde land voldoet, hij uitsluitend om die reden uitwijkt naar een andere EU-lidstaat en onmiddellijk na overkomst van zijn partner onder de soepeler voorwaarden van het gemeenschapsrecht, terugkeert naar Nederland. Om inzicht te krijgen in de omvang en samenstelling van de groep gezinsmigranten uit derde landen die verblijf in Nederland krijgen onder gemeenschapsrecht heb ik de IND en het WODC opdracht gegeven hiernaar onderzoek te doen.² De resultaten van dit onderzoek verwacht ik voor het einde van dit jaar aan uw Kamer te kunnen aanbieden. Aan de hand van de uitkomsten van dit onderzoek kan ik bepalen of het beleid ten aanzien van de «Europaroute» aanpassing behoeft.

Zoals eerder gezegd, in reactie op de vragen van het CDA op dit punt, hebben wij in de richtsnoeren van de Europese Commissie steun gevonden voor de Nederlandse lezing van artikel 35 van de Richtlijn, waarmee ook als rechtsmisbruik wordt aangemerkt het gebruikmaken van gemeenschapsrecht met geen ander doel dan om nationale toelatingsvoorwaarden te omzeilen. De IND zal zaken selecteren waarin hiervan sprake lijkt en in deze zaken daadwerkelijk een verblijfsvergunning aan het gezinslid uit een derde land te weigeren. Indien de betrokken vreemdelingen hiertegen bezwaar maken en in beroep gaan, kan op deze wijze uiteindelijk ook jurisprudentie (van het Hof van Justitie) worden verkregen.

In de brief van 19 juni 2009 heeft de Staatssecretaris van Justitie uw Kamer geïnformeerd dat de algemene evaluatieverplichting zoals opgenomen in artikel 6, eerste lid van de ILO-verordening, niet als zodanig

¹ Kamerstukken II 2008/09, 19 637, nr. 1252.

² Kamerstukken II 2008/09, 19 637, nr. 1247.

wordt opgesteld. In artikel 6, eerste lid is aangegeven is dat het voorzitterschap van de EU een evaluatierapportage dient op te stellen over de activiteiten van alle ILO-netwerken over de hele wereld. Om organisatorische en capacitaire redenen is het niet realistisch gebleken om een dergelijk evaluatierapport op te stellen. Zoals in de brief van 19 juni jongstleden is aangegeven hebben de EU-lidstaten besloten om de bestaande bepaling anders te interpreteren, waardoor het voorzitterschap de taak kreeg om een rapportage op te stellen gericht op specifieke regio's en landen die van bijzonder belang zijn voor de EU. In dit verband heb ik u dan ook vertrouwelijk de rapportage over de situatie van de republiek Servië gestuurd.

In het voorstel van de Europese Commissie voor wijziging van de ILO-verordening wordt dan ook art. 6, eerste lid gewijzigd. De wijziging van dit artikel houdt in dat de bestaande praktijk – het opstellen van rapportage gericht op specifieke regio's en landen – in een wettelijke basis wordt vastgelegd. En daarnaast wordt de rapportageverplichting van de Europese Commissie richting het Europees Parlement en de Raad helder vastgelegd.

T.a.v. de door de VVD-fractie gestelde vragen over de kwaliteit van de geannoteerde agenda:

De bewindslieden van Justitie en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties streven altijd naar zorgvuldige, volledige en tijdige informering van de Kamer. Dat dat volgens de VVD-fractie deze keer niet is gelukt, wordt weliswaar betreurd, maar moet mede worden gezien in het licht van de t.o.v. de JBZ-Raad van 21 september a.s. vroege planning van het AO JBZ op 10 september jl.

T.a.v. de door de SP-fractie gestelde vragen bij het gemeenschappelijke referentiekader:

Uit een eerste onderzoek naar de behoefte aan een gemeenschappelijk referentiekader bij het Nederlandse bedrijfsleven is gebleken dat er vooralsnog vrijwel geen behoefte bestaat aan een gemeenschappelijk referentiekader in de vorm van een bindend Europees instrument of in de vorm van een optioneel instrument. De mate van behoefte van het bedrijfsleven aan een gemeenschappelijk referentiekader is een van de maatstaven die de Nederlandse positie bepalen ten aanzien van een gemeenschappelijk referentiekader. Indien de Europese Commissie met een concreet voorstel voor een gemeenschappelijk referentiekader komt, zal het bedrijfsleven daarom opnieuw worden geconsulteerd. Een gemeenschappelijk referentiekader in de vorm van een bindend of optioneel instrument niet de knelpunten in verband met internationaal contracteren oplossen. Deze vormen van een gemeenschappelijk referentiekader worden daarom ook niet gesteund. Wel wordt de potentiële waarde van een gemeenschappelijk referentiekader als hulpmiddel voor de Europese wetgever bij het maken van betere wetgeving gezien.

Er wordt gestreefd naar een gemeenschappelijk referentiekader als een inspiratiebron voor de Europese wetgever. De gemeenschapswetgever zou bij het opstellen van nieuwe wetgeving de definities en beginselen uit het gemeenschappelijk referentiekader moeten hanteren, tenzij er gegronde redenen zijn daarvan af te wijken. In het laatste geval zou die afwijkende keuze moeten worden uitgelegd. De Europese wetgever zou een gemeenschappelijk referentiekader moeten gebruiken naast andere inspiratiebronnen als de nationale rechtsstelsels en andere wetenschappelijke modellen voor (delen van) eenvormig privaatrecht. De mate waarin gebruik zal worden gemaakt van een gemeenschappelijk referentiekader zal uiteindelijk worden bepaald door zijn kwaliteit. Het staat ook het Hof

van Justitie EG vrij het gemeenschappelijk referentiekader als bron te gebruiken. Het gemeenschappelijk referentiekader kan als niet-bindend instrument het bindende EU-recht echter niet opzij zetten.